

Cash **Flow** Navigátor

Tanácsadó Kft.

Six Sigma módszer bevezetés

Tel.: +36 30 650 7588

info@cashflownavigator.hu

Skype: nfeher01

Strukturált folyamatfejlesztési módszerek

Megközelítés	Six Sigma	Lean Szemlélet	Szűk keresztmetszet elmélet
Elmélet	Ingadozás csökkentése	Veszteségforrások megszüntetése	Korlátos tényezők fejlesztése
Megvalósítás lépései	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiálás 2. Mérés 3. Elemzés 4. Fejlesztés 5. Kontroll 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Érték azonosítása 2. Értékáramlás feltérképezése 3. Áramlás megteremtése 4. Húzó rendszer 5. Tökéletesítés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szűk keresztmetszet azonosítása 2. Szűk keresztmetszet kiaknázása 3. Alárendelt folyamatok 4. Korlátos tényező fejlesztése 5. Folyamat megismétlése
Fókusz	Probléma orientált	Áramlás orientált	Rendszer korlátok

How to Compare Six Sigma, Lean and the Theory of Constraints by Dave Nave
Quality progress / March 2002

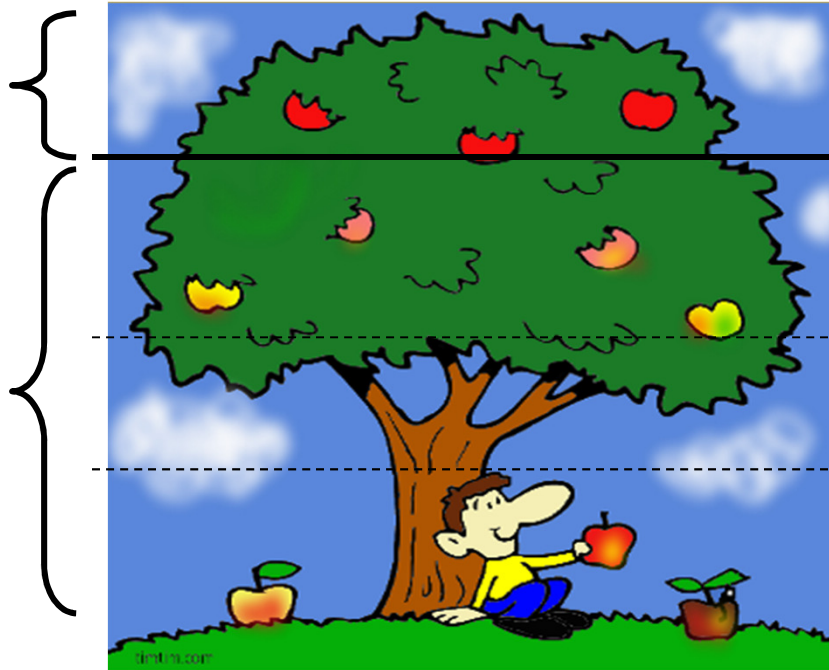
**Ezek az eljárások egymás kiegészítői –
nagyszerűen használhatóak együtt!!!**

Amire szükségünk van...

- **Folyamat**
- **Mérőszám és cél**
- **Probléma**
- **Megtakarítás**
- **Vevői igény**

A problémamegoldás szintjei

Folyamat
tervezés

Legédesebb gyümölcsök
Lean / Six Sigma tervezés

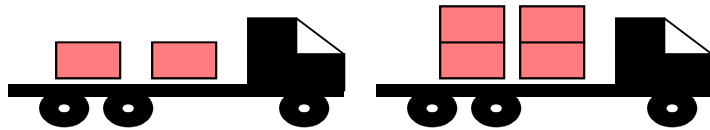
Fürtös gyümölcsök
*Folyamat optimalás
(DMAIC; Kaizen)*

Alacsonyan lógó gyümölcsök
7 elemi eszköz

Földön heverő gyümölcsök
Logika és intuíció (pl. 5 Miért)

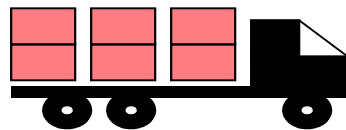
Folyamat
fejlesztés

A 3 MU

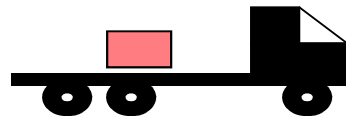
Mura – ingadozás,
kiegyensúlyozatlanság

1x

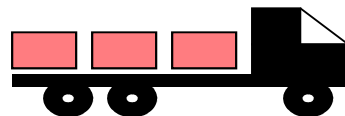
Muri - túlterhelés

6x

Muda – veszteségek

2x

Nincs **Mura**, **Muri**, illetve **Muda**

A fenti példát Lean Academy-től kölcsönöztük

Six Sigma:

A Six Sigma adatorientált statisztikai eszközöket alkalmazó eljárást (**DMAIC**) a kulcs üzleti folyamatokban megrejlő hibák és ingadozás csökkentésére alkalmazzuk a vevői igények jobb kielégítése céljából.

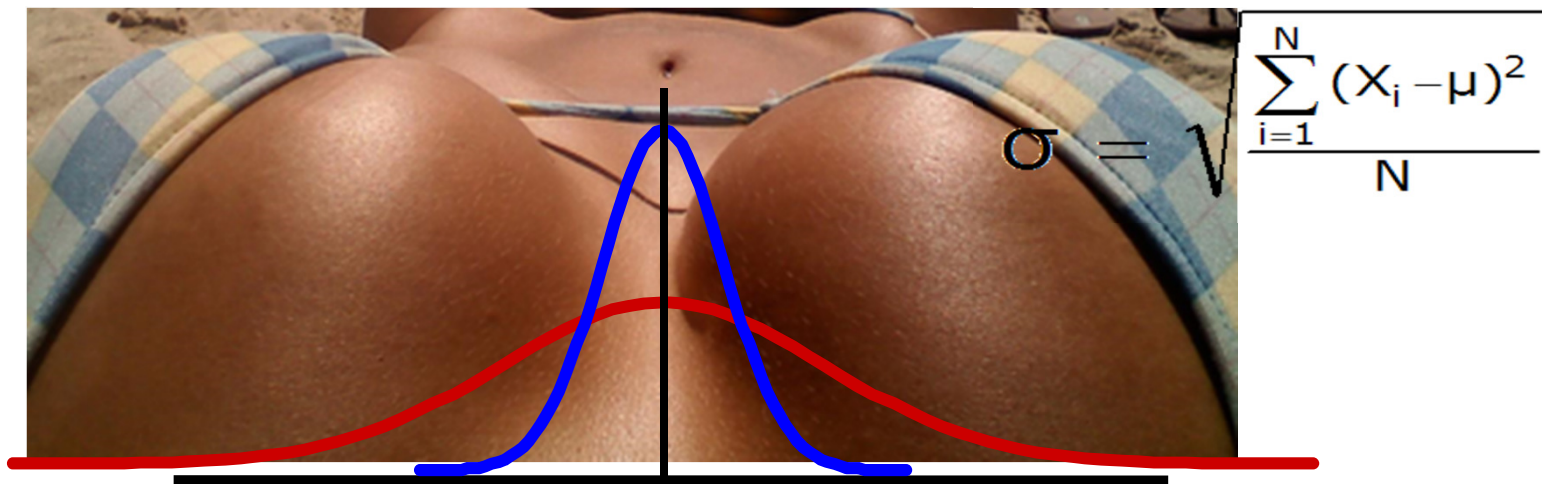
Mit jelent Six Sigma?

1. Statisztikai mérőszám
2. Folyamatképesség mérésére használjuk
3. Problémamegoldó eljárás
4. Filozófia

Mit jelent Six Sigma?

1. Statisztikai mérőszám

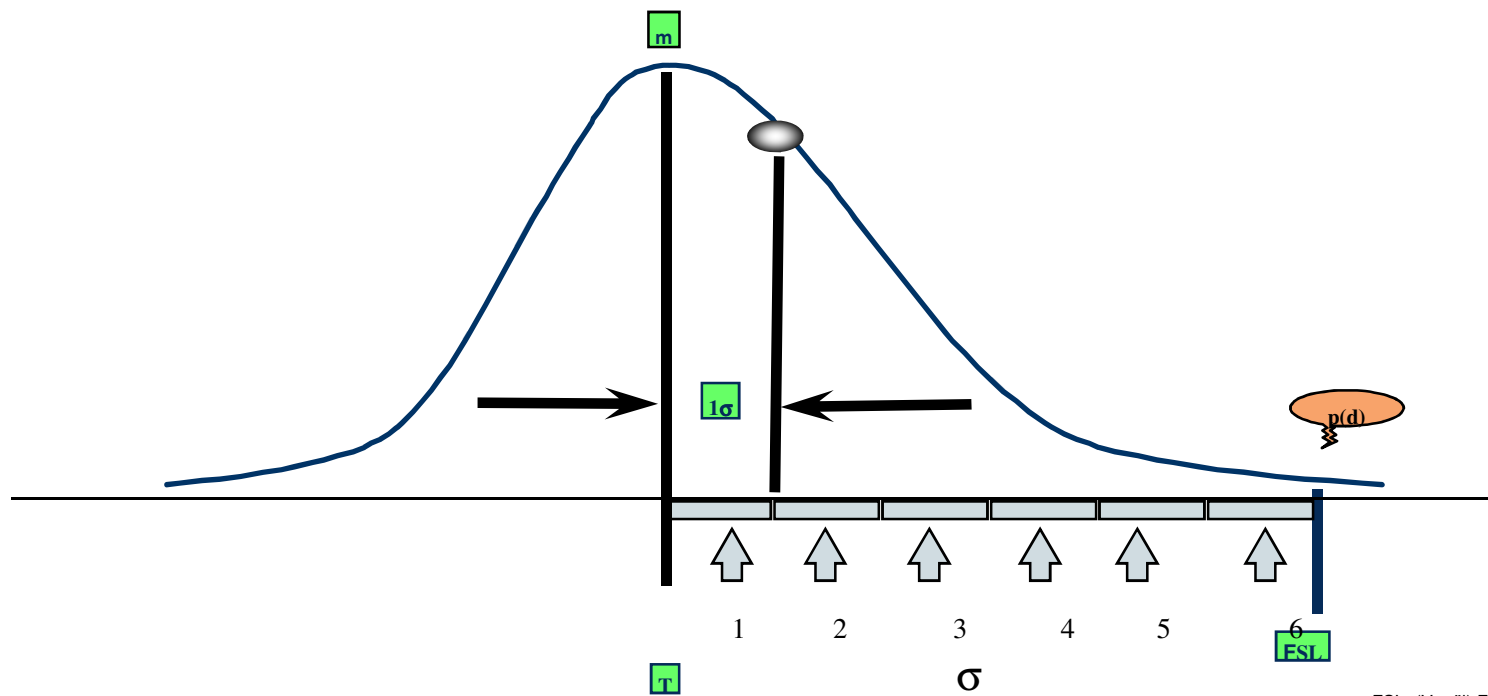
Szigma = szórás (adatok terjedelme a várható érték körül)

Mit jelent Six Sigma?

2. Folyamatképesség mérője

FSL: (Vevői) Felső specifikációs határ

Six Sigma

A hibázás valószínűsége megbecsülhető és kifejezhető ún. szigma szinttel

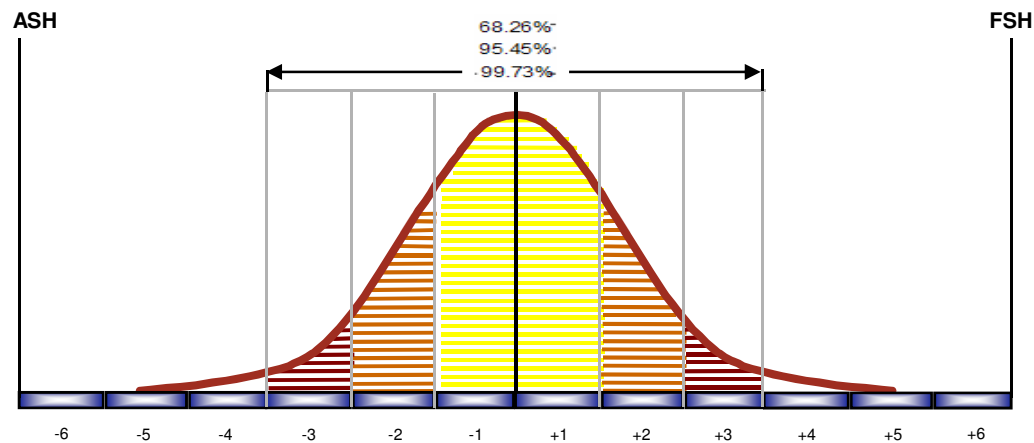
σ		PPM
1	690,000	
2	308,537	
3	66,807	
4	6,210	
5	233	
6	3.4	

Folyamatképesség (Sigma szint)

Hiba / Millió előfordulás

Six Sigma / Hat szigma

A hibázás valószínűsége megbecsülhető és kifejezhető az ún. szigma szinttel

*ASH – Alsó Spec. Határ
*FSH – Felső Spec. Határ

Minél magasabb a szigma szint, annál megbízhatóbb egy adott folyamat. Hat szigma azt jelenti, hogy az átlaghoz képest 6 szórásnyi távolságra található a legközelebbi specifikációs határ

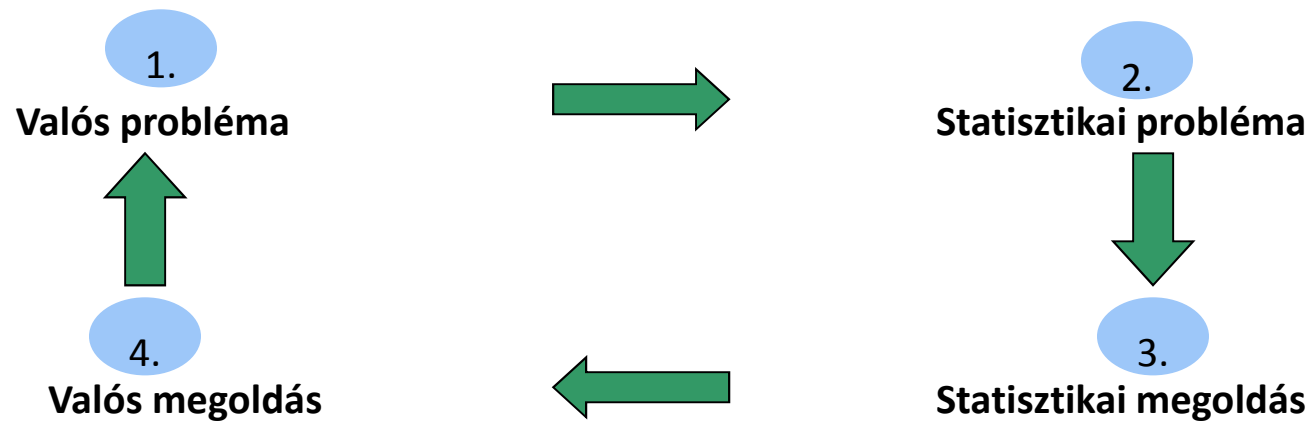
Mit jelent Six Sigma?

3. Problémamegoldó eljárás (DMAIC)

- Definiálás – Mi a probléma?
- Mérés – Hol is tartunk jelenleg?
- Analízis – Mit mutatnak az adatok a problémával kapcsolatosan?
- Fejlesztés – Mit lehet javítani?
- Kontroll – Hogyan tudjuk fenntarthatóvá tenni?

Mit jelent Six Sigma?

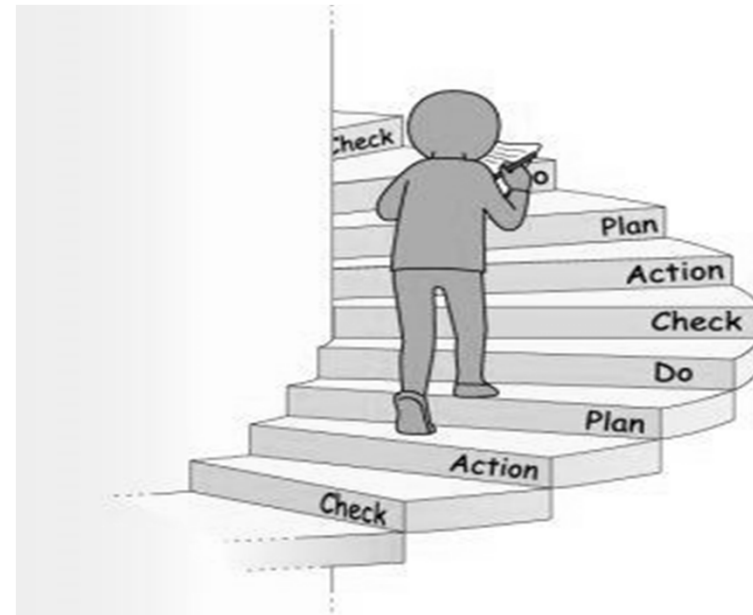
3. Problémamegoldó eljárás (DMAIC)

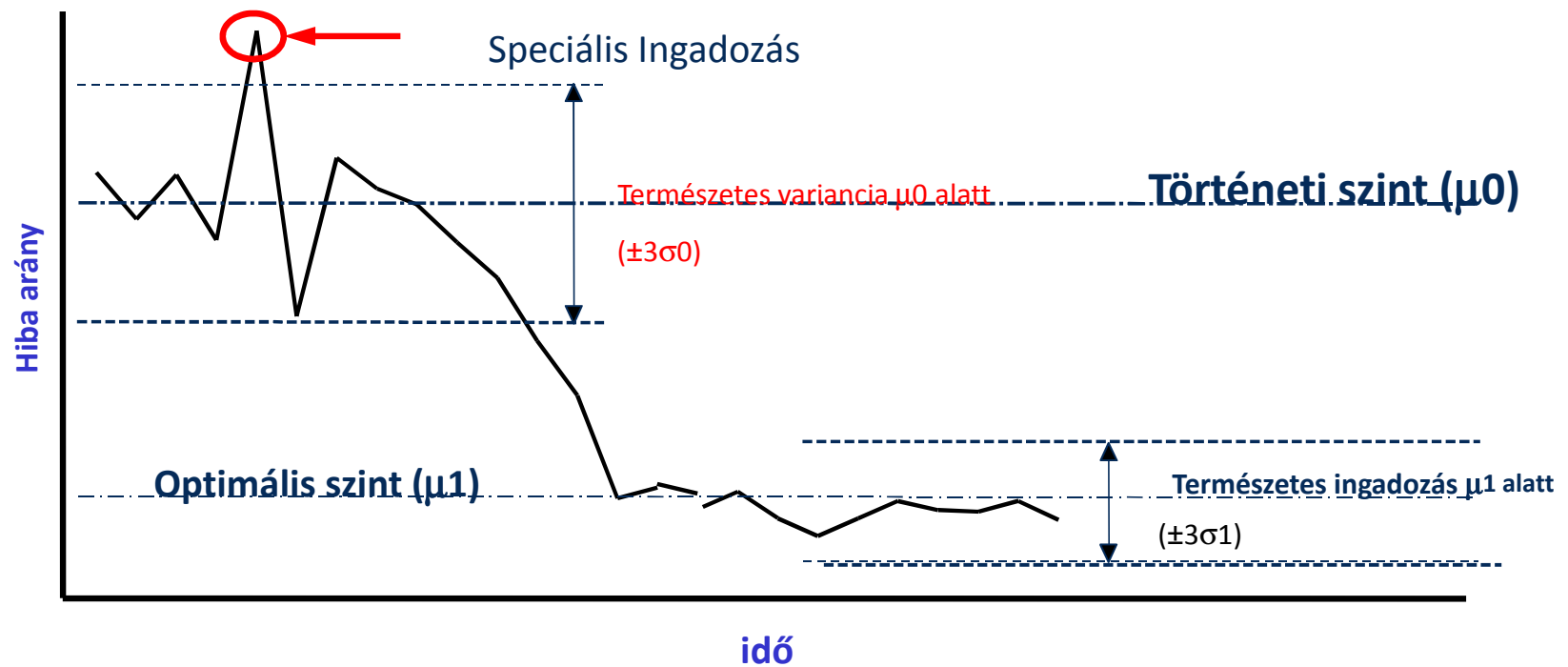
Mit jelent Six Sigma?

4. Filozófia

- Folyamatos fejlesztés

Minőségi áttörés

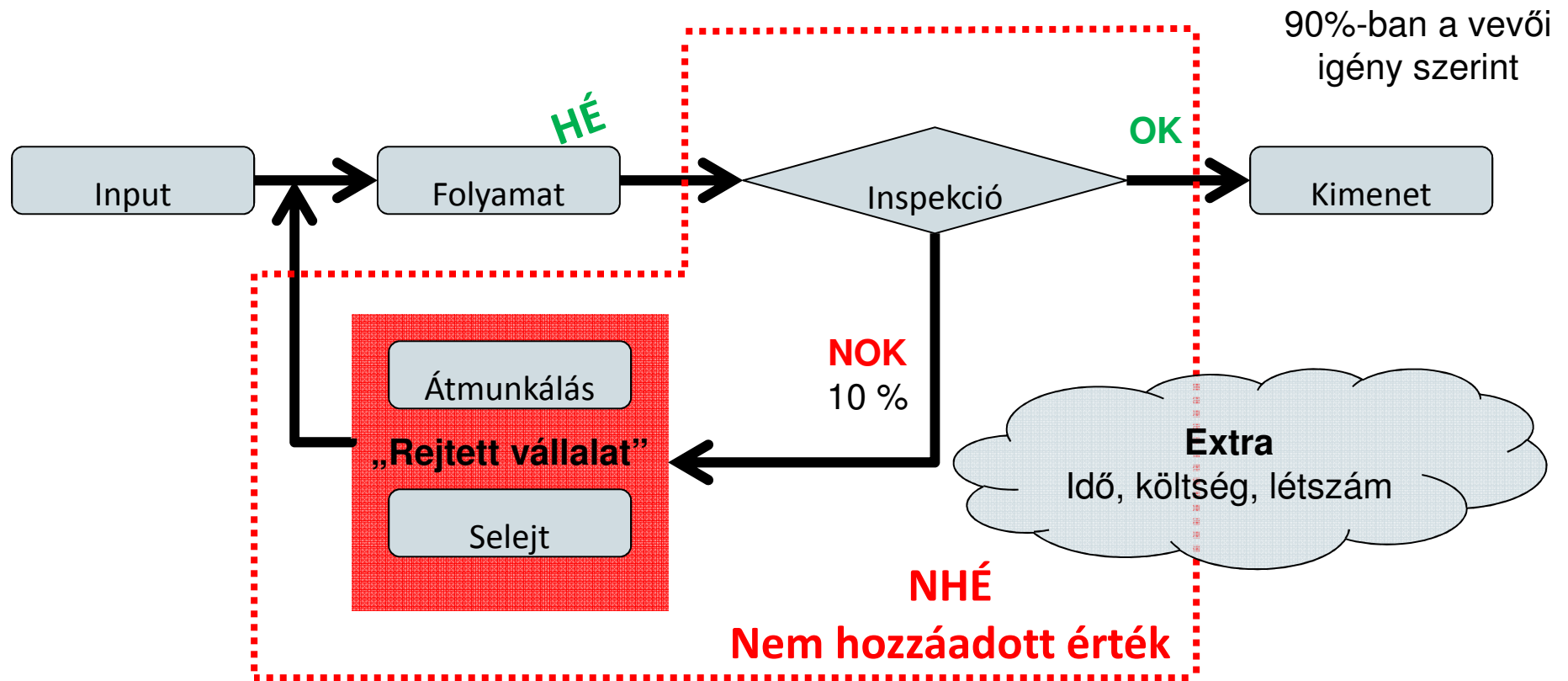

Fontosabb Six Sigma fogalmak

1. Rejtett vállalat
2. Nem megfelelő minőség költsége
3. First pass vs. görgetett yield
4. ppm és társai

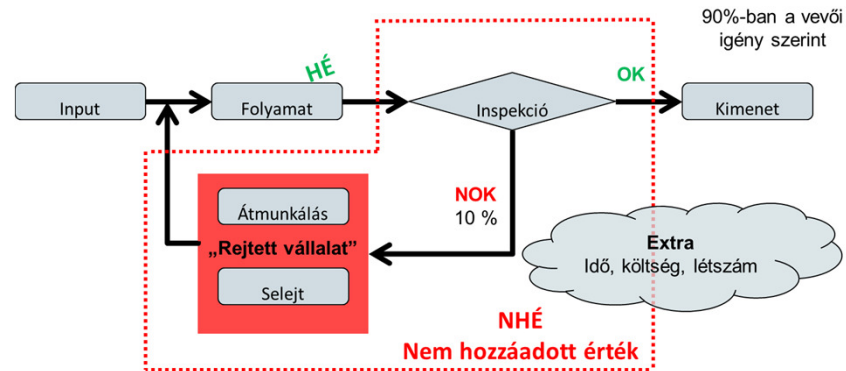
A rejtett vállalat

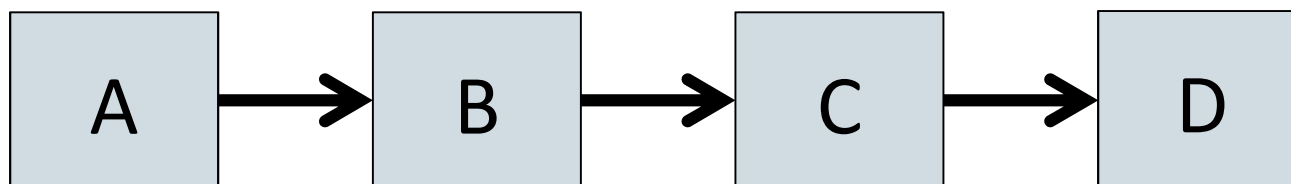
Nem megfelelő minőség okozta költség (COPQ)

3 eleme van:

- Megelőzés költségei
- Minőségértékelés költségei
- Hibák kijavításának költségei

First Pass vs. Rolled Throughput Yield

Folyamatlépés	Bemenő	Selejt	Átmunkált	Számítás	First Pass Yield
A	100	10	5	$= (100 - (10 + 5)) / 100$	0,850
B	90	10	7	$= (90 - (10 + 7)) / 90$	0,811
C	80	5	3	$= (80 - (5 + 3)) / 80$	0,900
D	75	5	10	$= (75 - (5 + 10)) / 75$	0,800

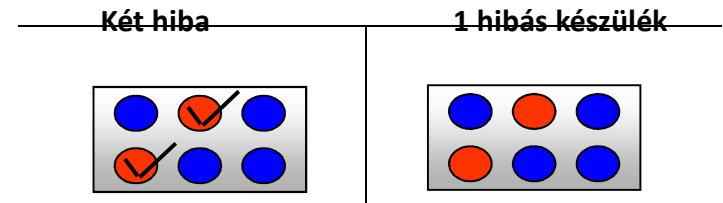

Rolled Throughput Yield $= 0,85 * 0,81 * 0,90 * 0,80$ **0,496**

További definíciók

Mértékegységek:

DPU (Defects per unit) = hibák / készülék

PPM (Defects per Million Units) = Hibák / Készülék x 10^6

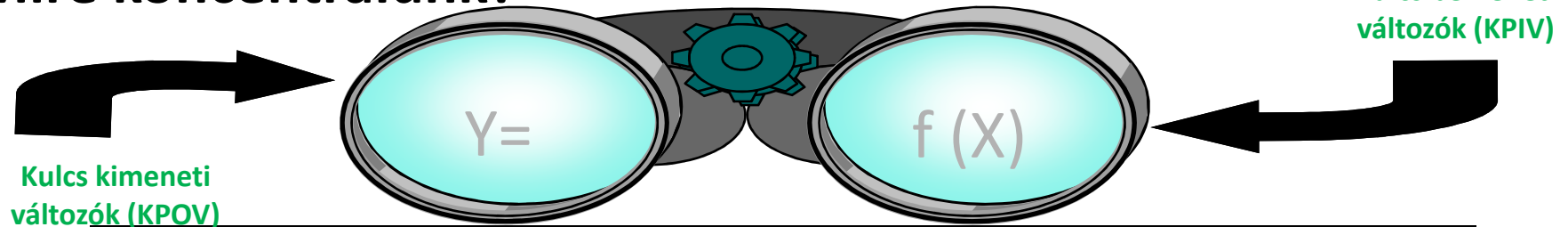
TOP (Total Opportunities) = Készülékek * Lehetőségek a hiba elkövetésére

DPMO (Defects per Million Opportunities) = Hibák / TOP x 10^6

RTY (Rolled Throughput Yield) -A valószínűsége annak, hogy valamennyi készülék hibátlan lesz

$Y_{RT} = RTY = \text{Yield folyamat}(1) \times \text{Yield f}(2) \times \dots \times \text{Yield f}(\text{végellenőrzés})n$

Mire koncentrálnunk?

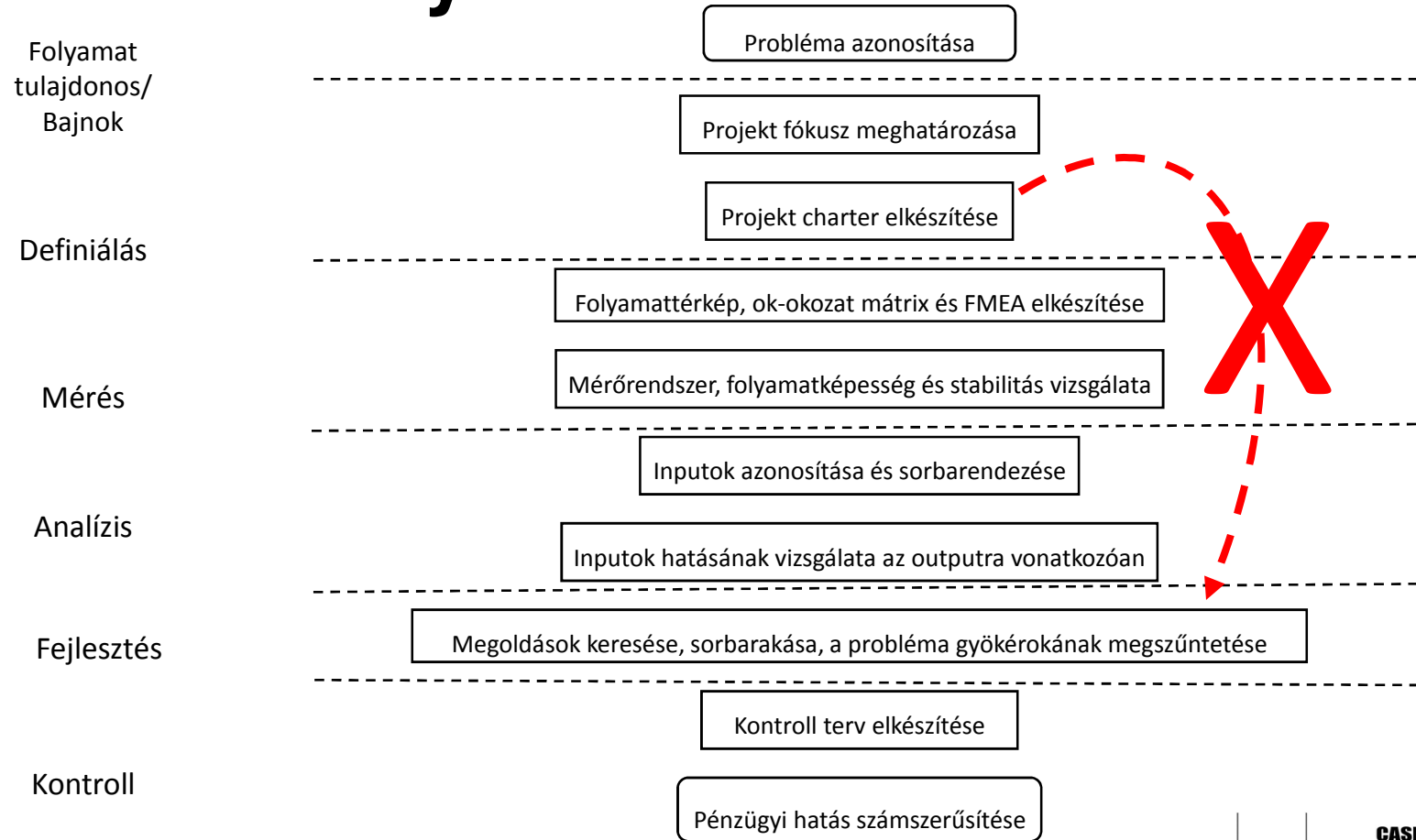

- Y
- Függő
- Kimenet
- Hatás
- Szimptóma
- Felügyelet

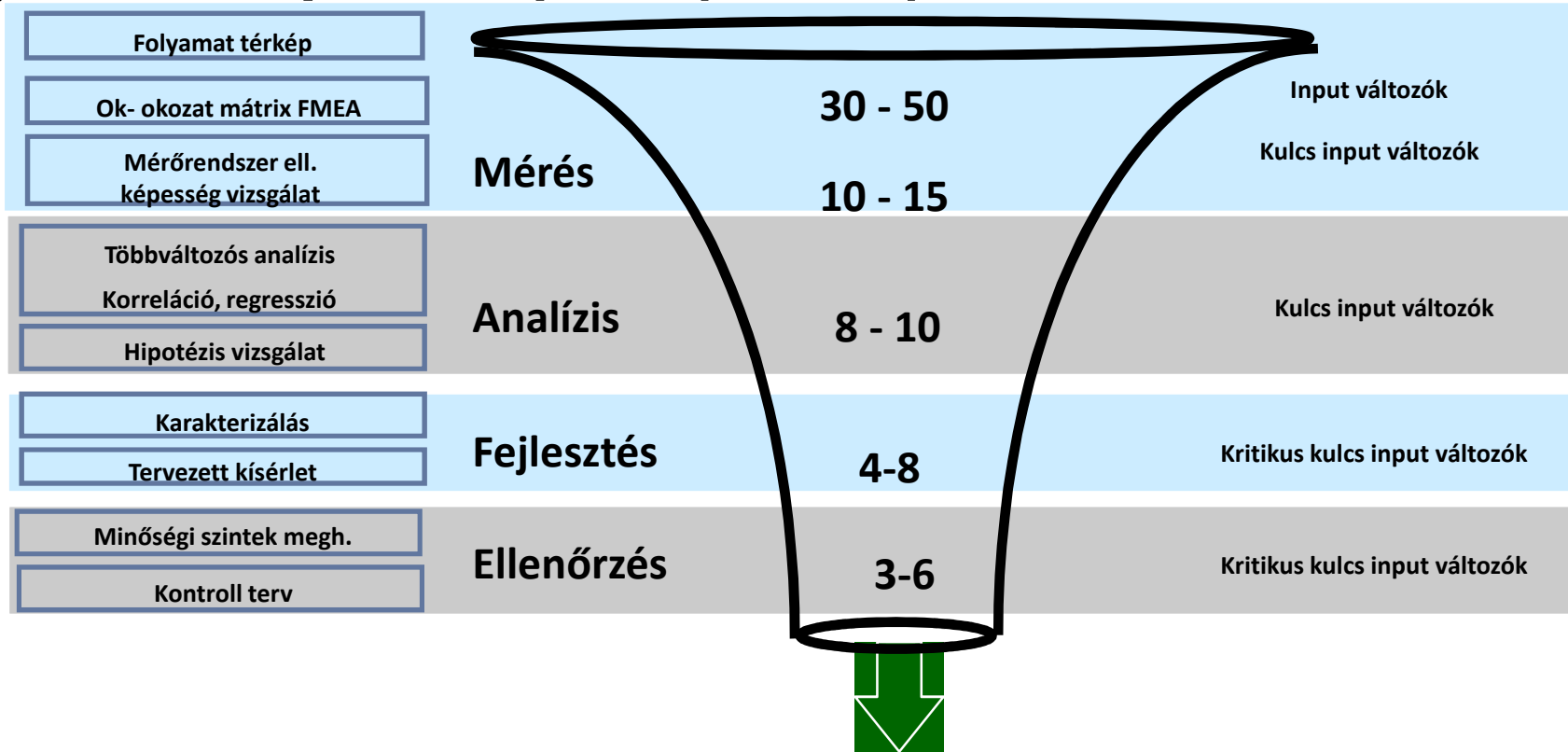
- $X_1 \dots X_N$
- Független
- Bemenet, folyamat
- Ok
- Probléma
- ellenőrzés

Koncentráljunk az bemenetekre (X-re) inkább, mint a kimenetre (Y-ra)!!!

DMAIC Folyamat

Fejlesztési folyamat lépései (DMAIC)

Optimalizált folyamat

Mindig követni kell a DMAIC sorrendet?

Íme 2 ok, amiért érdemes minden lépésen végigmenni:

- Túlságosan komplex probléma
- Magas kár hibás megvalósítás esetén

A legtöbb projekt esetében kockázatos kihagyni DMAIC bármely lépését!!!

Definiálás fázis lépései

DMAIC

Projekt áttekintése. Csapattagok átbeszélnek a célokat, feladatokat a folyamat tulajdonosával, illetve „szponzorával”. Kérdéseket megválaszolják. Szükség esetén kompromisszumra jutnak cél, időzítés, csapattagok létszáma, stb. tekintetében.

Probléma definiálása, célok áttekintése. A rendelkezésre álló adatok és egyéb információk alapján döntse el, hogy a probléma:

- Valós
- Fontos a külső / belső vevőknek
- Fontos az üzletnek
- Megszüntethető / Fejleszthető a Lean Six Sigma (DMAIC) megközelítéssel

Megtakarítási lehetőségek értékelése

Folyamattérkép elkészítése és értékelése Helikopter szemléletben

Kommunikációs terv elkészítése. Résztvevők és érintettek azonosítása és terv kialakítása informálásukról a projekt során.

Projekt terv elkészítése (ütemezés, költségvetés, mérföldkövek).

Definíciós fázis áttekintése

Mérés fázis lépései

DMAIC

Készítse el / ellenőrizze az értékáramlás térképet projektjére vonatkozóan

Azonosítsa projektje szempontjából releváns inputokat, outputokat és változókat

Adatgyűjtési terv készítése beleértve a szükséges definíciókkal és mérésekkel

Analízis terv elkészítése, hogy eldöntse milyen típusú eszközöket használhat adatai elemzésére

Mérőrendszer vizsgálat Gage R&R, illetve egyéb módszer alkalmazása a megbízható adatok biztosítására.

Adatgyűjtés a bázis megállapításához

Értékáramlás térkép feltöltése adatokkal

Folyamatképesség értékelése

Gyors fejlesztések elvégzése, amennyiben az adatokkal alátámasztott és a kockázatot kiértékelte (legyen képes mérni és bemutatni a fejlődést), majd folytassa a projektet.

Amennyiben keletkeznek fejlesztési ötletek, de a megvalósítás kockázatos maradjon a DMAIC eljárásnál!

Mérés fázis áttekintése

Analízis fázis lépései

DMAIC

Végezzen értékelemzést. Azonosítsa az értékteremtő, nem értékteremtő, illetve szükséges nem értékteremtő lépéseket

Számítsa ki a folyamat hatékonyságát Hasonlítsa össze másokkal, hogy a szükséges fejlődést számszerűsítse

Elemesse a folyamatot. Azonosítsa a szűk keresztmetszetet, a korlátokat, a kieséseket és az átmunkálási feladatokat a folyamatban. Számszerűsítse ezek hatását a vevői elvárásokra vonatkozóan

Elemesse a mérés fázisban gyűjtött adatokat

Állítson fel hipotéziseket a kiváltó okokról. Használja az ötletelés, FMEA, ok-okozat diagramot, vagy mátrixot, illetve egyéb eszközöket, hogy a megfigyelt jelenség potenciális okait összegyűjtse

Vizsgálat szűkítése. Ötletelés, kiválasztás és sorbarakási technikák (Pareto diagram, hipotézis vizsgálat, stb.). Szűkítse a keresést gyökérokra és szignifikáns ok-okozat kapcsolatokra

Adatgyűjtés, gyökérok azonosítása. Használjon pontdiagramokat, hipotézis tesztet, vagy egyéb kifinomult technikákat a gyökérok megerősítésére

Analízis fázis áttekintése

Fejlesztés fázis lépései

DMAIC

Potenciális megoldások kidolgozása. Az analízis fázis ok-okozat elemzése alapján azonosítson minél több megoldási lehetőséget. Legyen bátran kreatív

Értékelés, legjobb megoldás kiválasztása. Megoldási ötletek kibontása, értékelő kritériumok kiválasztása. Bátran változtasson, egyesítsen ötleteket. Szükség esetén végezzen tervezett kísérletet (DOE) az inputok optimális kombinációjának megállapítására

Optimális értékáramlás térkép megrajzolása. Tekintse át a jelenállapot értékáramlás térképet és rajzolja le vázlatosan hogyan nézne ki a folyamat a változtatások után. Becsülje meg a fejlődést minőség, költség, stb. tekintetében. **Teszt megoldás kidolgozása és megvalósítása.** Teszt megoldás feladatainak leírása. Résztvevők oktatása. Megoldás dokumentálása beleértve a fejlesztendő területeket.

Bizonyosodjon meg a célok eléréséről. Hasonlítsa az adatokat a bázishoz.

Dolgozza ki és hajtsa is végre a megvalósítási tervet

Fejlesztés fázis áttekintése

Kontroll fázis lépései

DMAIC

Támogató dokumentációk, módszerek kidolgozása, a teljes bevezetés fenntarthatósága érdekében.

Megvalósítás lezárása

Elért eredmények megtartása Hibamentesség elérése (poka yoke), vagy egyéb megoldások kidolgozása, nehogy a dolgozók a régi módszer szerint folytassák a munkát.

Megvalósítás nyomon követése Megfigyelés, adatgyűjtés és beavatkozás. Végezzen további fejlesztéseket, amennyiben szükséges

Kontroll terv elkészítése a átadása a folyamat tulajdonos részére

Eredmények auditálása. Fejlesztések eredményeinek megerősítése, pénzbeli megtakarításra való lefordítása, amennyiben lehetséges. Ellenőrzési terv átadása az erre jogosult személynek.

Projekt lezárása:

Dokumentálja az eredményeket, megtanult módszereket szervezete számára

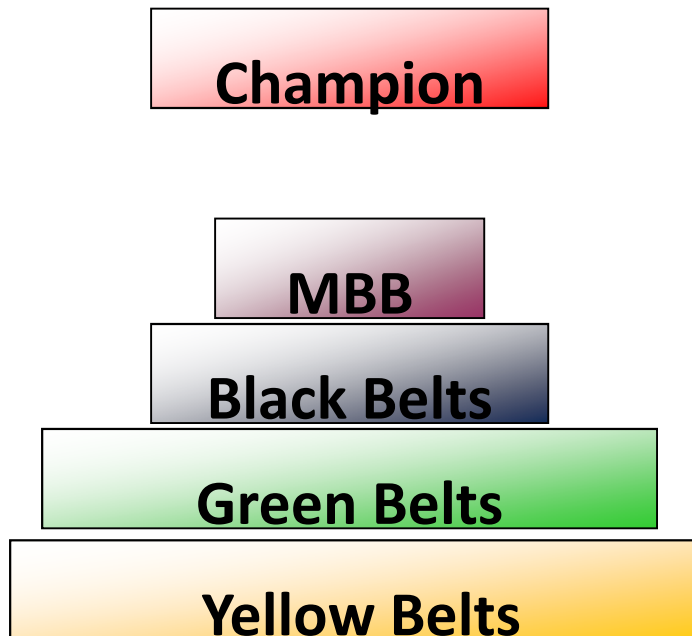
Végezze el a kontroll fázis áttekintését

Kommunikálja a szervezet felé a projekt módszerét és eredményeit

Ünnepelje meg a projekt lezárását

Teljesítmény és pénzügyi eredmény értékelése a projekt lezárását követően

Six Sigma szerepek

Six Sigma bajnok (Champion)

A vezetés tagja, felelős az üzleti stratégia es a six sigma tevékenység összehangolásáért. Részt vesz a projektek kiválasztásában, biztosítja az erőforrásokat, illetve eltávolítja az akadályokat.

Mester feketeöves (Master Black Belt)

Az ismeretek és képességek legmagasabb szintű hordozója, egyszerre vezető és tanár. Felelős a projektek áttekintéséért, BB-ek és GB-ek kiválasztásáért.

Feketeöves (Black Belt)

Magasan kvalifikált személy, aki a GB-ekkel napi kapcsolatban áll. Mentorálja a projekteket és saját projekteket is végrehajt.

Zöldöves (Green Belt)

Speciálisan trénel funkcionális dolgozó, aki GB projektet vezet, illetve tag azokban

Sárgaöves (Yellow Belt)

Six Sigma eljárás alapjait ismerő dolgozó, GB, BB projekt csapattag

Six Sigma Green Belt oklevél megszerzése

3 Feltétel:

- Aktív részvétel a tréning minden napján
- Sikeres elméleti teszt az 5. nap végén
- Egy Six Sigma GB projekt sikeres lezárása fenntartható eredményekkel

Köszönöm a figyelmét!

Fehér Norbert

Lean Six Sigma szakértő

+ 36 30 650 7588

Skype: nfeher01

info@cashflownavigator.hu

www.cashflownavigator.hu

